

Документ за разглеждане в заседание

B9-0282/2022

13.5.2022

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността
относно борбата срещу безнаказаността на военните престъпления в
Украйна
(2022/2655 (RSP))

Драгош Тудораке, Каталин Чех, Петрас Аушчевичюс, Абир Ал-Сахлани, Малик Азмани, Бари Андрюс, Катрин Шабо, Дита Харанзова, Оливие Шастел, Анна-Юлия Донат, Луция Дюриш Николсонова, Влад Дан Георге, Бернар Гета, Карин Карлсбро, Георгиос Кирцос, Натали Лоазо, Хавиер Нарт, Урмас Пает, Драгош Пъслару, Фредерик Рийс, Мария Сорая Родригес Рамос, Михал Шимечка, Николае Шефънуца, Рамона Стругариу, Хилде Вотманс, Мари-Пиер Ведрен
от името на групата Renew

**Резолюция на Европейския парламент относно борбата срещу безнаказаността на военните престъпления в Украйна
(2022/2655 (RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид своята резолюция от 11 март 2021 г. относно конфликта в Сирия – 10 години след въстанието¹,
- като взе предвид своите предишни резолюции относно Русия и Украйна, и по-специално резолюциите от 1 март 2022 г. относно руската агресия срещу Украйна² и тази от 7 април 2022 г. относно заключенията от заседанието на Европейския съвет от 24 – 25 март 2022 г., включително последните събития във връзка с войната срещу Украйна и санкциите на ЕС срещу Русия и тяхното прилагане³,
- като взе предвид своята резолюция от 5 май 2022 г. относно въздействието на войната срещу Украйна върху жените⁴⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 17 юли 2014 г. относно престъплението агресия⁶,
- като взе предвид изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) от 15 март 2022 г. относно четвъртия пакет от ограничителни мерки, в което ЗП/ВП потвърди, че в Украйна са извършени жестокости, които се равняват на военни престъпления,
- като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд от 1998 г. и измененията от Кампала от 2010 г. относно агресията,
- като взе предвид доклада на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 13 април 2022 г. относно нарушенията на международното хуманитарно право и на правото в областта на правата на човека, военните престъпления и престъпленията против човечеството, извършени в Украйна след 24 февруари 2022 г.,
- като взе предвид Нюрнбергските принципи, разработени от Комисията по международно право на Организацията на обединените нации, които определят какво представлява военно престъпление,

---

¹ ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 130.

² ОВ С 125, 18.3.2022 г., стр. 2.

³ Приети текстове, P9_TA(2022)0121.

⁴ Приети текстове, P9_TA(2022)0206.

⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0206_BG.html

⁶ ОВ С 224, 21.6.2016 г., стр. 31.

- като взе предвид посещението в Украйна на председателя Мецола на 1 април 2022 г. и нейното изявление относно международните военни престъпления, извършвани в Украйна,
  - като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/638 на Съвета от 13 април 2022 г. за изменение на Решение 2014/486/ОВППС относно консултативна мисия на Европейския съюз за реформа в сектора на гражданската сигурност в Украйна (EUAM Ukraine)⁷, с което мандатът на EUAM Ukraine беше изменен, за да оказва подкрепа на украинските власти и за да се улесни разследването и наказателното преследване на международните престъпления, извършени в контекста на агресията на Русия срещу Украйна,
  - като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на събирането, запазването и анализа в Еврѳюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления (COM(2022) 0187),
  - като взе предвид резолюции на Съвета за сигурност на ООН 1820 относно използването на сексуалното насилие като средство за водене на война и 1888 за създаване на специален представител по въпросите на сексуалното насилие при въоръжени конфликти,
  - като взе предвид резолюция на Съвета на ООН по правата на човека A/HRC/49/1 от 4 март 2022 г. относно състоянието на правата на човека в Украйна, произтичащо от агресията на Русия, в която той създаде независима международна анкетна комисия за разследване на всички предполагаеми нарушения на правата на човека в контекста на агресията на Руската федерация срещу Украйна,
  - като взе предвид определението за „изнасилване“ по време на война, създадено през 1998 г. от Международния наказателен трибунал за Руанда и Международния наказателен трибунал за бивша Югославия,
  - като взе предвид документа за политиката относно сексуалните престъпления и престъпленията, основани на пола, публикуван от Прокуратурата към Международния наказателен съд през юни 2014 г.,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че от 24 февруари 2022 г., когато Русия започна нова непредизвикана, неоправдана и незаконна вълна на военна агресия и война в Украйна, руските военни сили извършват безразборни нападения срещу цивилни граждани, включително отвлечения, екзекуции без съд и изтезания както в нападатите, така и в окупираните територии на Украйна;
- Б. като има предвид, че агресивната война на Русия в Украйна, която предизвика вълна от военни престъпления и престъпления против човечеството, е акт на

---

⁷ ОВ L 117, 19.4.2022 г, стр. 38.

държавен тероризъм срещу друга държава и нейните граждани;

- В. като има предвид, че в Римския статут престъплението агресия се определя като „планирането, подготовката, започването или извършването, от лице, което се намира в позиция да упражнява действителен контрол върху или да насочва политическите или военните действия на дадена държава, на акт на агресия, който по своя характер, сериозност и мащаб представлява очевидно нарушение на Хартата на Организацията на обединените нации“;
- Г. като има предвид, че нахлуването в Украйна може да съставлява престъпление „агресия“ съгласно определението в член 8а от Римския статут;
- Д. като има предвид, че в доклада от 2016 г. на Международния наказателен съд (МНС) относно дейностите по предварително разследване се постановява, че ситуацията в териториите на Крим и Севастопол фактически представлява продължаващо състояние на окупация; като има предвид, че след решението на Международния наказателен съд Русия оттегли подписа си от Римския статут;
- Е. като има предвид, че в специализираните доклади са документирани няколко хиляди случая, в които руските военни сили умишлено нападат жени, мъже и деца, като официалните данни показват многобройни случаи на сексуално насилие, например случая на руския войник Алексей Бичков, изнасилвил двегодишно дете в региона на Харков; като има предвид, че войниците използват сексуалното насилие като форма на изтезание, за да изтръгнат признания чрез изнасилване, насилствено разголване и заплахи за сексуално насилие срещу деца, жени и мъже или техни роднини; като има предвид, че според ООН всяка трета жена и всеки четвърти мъж са преживели или са били свидетели на такова насилие;
- Ж. като има предвид, че руските сили многократно са пречели на създаването на хуманитарни коридори, като по този начин са блокирали или възпрепятствали евакуацията на цивилното население от обсадените територии;
- З. като има предвид, че Русия принудително разселва стотици хиляди украински граждани – сред които повече от 200 000 деца – от окупираните територии и ги превозва до създадените лагери на територията на Руската федерация;
- И. като има предвид, че цивилното население на окупираните региони Донецк и Луганск и Крим принудително бива вербувано масово и изпращано да се сражава срещу въоръжените сили на Украйна;
- Й. като има предвид, че през първите три месеца от войната Главната прокуратура на Украйна е започнала повече от 9 300 разследвания на предполагаеми военни престъпления и е установила самоличността на стотици заподозрени от Русия;
- К. като има предвид, че руските сили задържат, похищават, отвличат, нападат и убиват журналисти и медийни работници, които правят репортажи от Украйна; като има предвид, че журналистите и медийните работници са защитени съгласно международното хуманитарно право от член 79 от Първия допълнителен протокол към Женевските конвенции;

- Л. като има предвид, че според платформата на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите най-малко 10 украински и международни медийни работници са били убити, а много други са били ранени;
- М. като има предвид, че руските войски участват в разграбване на гражданско имущество, включително храна, дрехи, домакински уреди, дърва за огрев и големи количества зърно, както и в обстрелването на гражданска инфраструктура, включително тази, която посреща нуждите на уязвимите социални групи, жилищни сгради, училища и болници;
- Н. като има предвид, че въоръжените сили на Руската федерация систематично изнасят произведения на изкуството, артефакти и други предмети с висока културна стойност от музеите и изложбите в окупираните територии, по-специално от Мариупол и Мелитопол, и по този начин унищожават културното наследство на Украйна;
- О. като има предвид, че на 12 април 2022 г. членът на Комисията г-н Рейндерс изпрати писмо до министрите на правосъдието в ЕС, с което призовава за по-нататъшна координация на политическо равнище по отношение на усилията на ЕС за разследване на военните престъпления и престъпленията против човечеството, извършени в Украйна;
- П. като има предвид, че на 15 април 2022 г. само в Буча бяха открити повече от 600 трупа след изтеглянето на руските сили; като има предвид, че в официалните регистри са документирани принудителни изчезвания и изтезания, както и данни за 16 очевидно незаконни убийства в Буча, включително девет екзекуции по бързата процедура и седем безразборни убийства на цивилни граждани, в допълнение към стрелбата в рамото на деветгодишно момиче, което се е опитвало да избяга от руските сили;
- Р. като има предвид, че според кмета на Ирпен 50% от градската инфраструктура, включително критичната инфраструктура, са били унищожени към 30 април 2022 г.; като има предвид, че приблизително 200 – 300 цивилни граждани и до 50 украински войници са били убити в града; като има предвид, че след убийствата руските войници са прегазили с танкове някои от трупите и са ги размазали по асфалта;
- С. като има предвид, че в много случаи руските военни сили са опожарявали и унищожавали граждански и обществени сгради и инфраструктура;
- Т. като има предвид, че някои държави членки (Естония и Литва) квалифицираха военните престъпления в Украйна като акт на геноцид;
- У. като има предвид, че според редица източници мобилните крематориуми на Русия, със своето военно предназначение да разчистват следите от нейните престъпления, са приключили своето „прочистване“ на квартал „Ливобережки“ в Мариупол на 12 април 2022 г.; като има предвид, че са убити повече от 10 000 цивилни граждани;

- Ф. като има предвид, че в много украински градове и села, нападнати и окупирани от Русия, са извършвани жестокости, подобни на посочените по-горе случаи, като действителният мащаб на военните престъпления вероятно е много по-голям от документирания;
- Х. като има предвид, че правителствените и международните съдебни органи са инициирали редица усилия за търсене на отговорност, включително започване на официално разследване от страна на МНС, както и наказателни разследвания по силата на принципа на универсалната юрисдикция от страна на Франция, Германия, Литва и Швеция; като има предвид, че координацията между разследванията, извършвани от МНС и от правителствените органи, е от съществено значение за бързото осигуряване на правосъдие; като има предвид, че националните органи, включително тези на Нидерландия, са командировали криминалисти в МНС, за да подпомогнат пряко усилията му, или в момента го правят;
- Ц. като има предвид, че на 25 април 2022 г. съдебните органи на Литва, Полша и Украйна създадоха съвместен екип за разследване с участието на прокурор от МНС, който ще се занимава с документацията и събирането на доказателства за разследването на военните престъпления в Украйна; като има предвид, че за първи път МНС участва в съвместен екип за разследване;
- Ч. като има предвид, че Съветът за сигурност на ООН е парализиран по отношение на ситуацията в Украйна заради способността на Русия да налага вето на всяко съществено действие; като има предвид, че ООН също така не реагира на бомбардировките над Киев по време на официално посещение на нейния генерален секретар на 27 април 2022 г.;
- Ш. като има предвид, че от Службата на омбудсмана на Украйна съобщават, че само през първата половина на април 2022 г. са подадени повече от 400 жалби от украински граждани за случаи на сексуално насилие от страна на руските агресори⁸, включително разкази за изнасилвания на деца, млади жени, възрастни жени и мъже⁹;
- Щ. като има предвид, че изнасилването като военно престъпление е най-трудно да се документира по начин, по който обвинението в деянието може да бъде внесено в съда и да издържи проверката на съдебния процес; като има предвид, че жертвите на сексуални военни престъпления могат да бъдат изправени пред многобройни рискове от дискриминация и стигматизиране, наред с физическите вреди; като има предвид, че жертвите и свидетелите на сексуални престъпления и престъпления, основани на пола, могат да бъдат свидетели и по допълнителни престъпления;
- АА. като има предвид, че с оглед на естеството на доказателствата, чувствителния характер на темата и дълготрайната травма на жертвите на сексуално насилие,

⁸ <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3468477-na-timcasovo-zahoplenih-teritoriah-zagarbniki-zgvaltuvali-400-ditej-i-doroslih-denisova.html>

⁹ <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3464623-diti-pensioneri-coloviki-denisova-rozpovila-pro-kricusivipadki-gvaltuvan-rasistami-ukrainciv.html>

времето е от решаващо значение при събирането на доказателства и снемането на свидетелски показания и при предоставянето на медицинска и психологическа помощ на жертвите на сексуално насилие;

- АБ. като има предвид, че беларуският режим даде възможност на Русия да проведе и осъществи военната си агресия срещу Украйна и поради това споделя отговорността за военните престъпления на Русия;
1. решително осъжда агресията на Русия в Украйна и тежките нарушения на правата на човека и на военните закони, които бяха извършени и продължават да се извършват от руските войски, нито едно от които до момента не е било преследвано и наказано от военните органи на Русия;
  2. настоява Руската федерация незабавно да прекрати всички военни действия в Украйна, да изтегли безусловно всички военни и паравоенни сили и военно оборудване от цялата международно призната територия на Украйна и да зачита в пълна степен териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници;
  3. подчертава, че всички страни във войната на Русия срещу Украйна трябва да спазват международното хуманитарно право и военновременните закони, включително Женевските конвенции от 1949 г., Първия допълнителен протокол към Женевските конвенции и обичайното международно право;
  4. подчертава сериозния риск от унищожаване на доказателствата за военни престъпления и от невъзможност да бъдат събрани и съхранявани сигурно за целите на разследването на военните престъпления в Украйна; счита, че бързите действия са от изключителна важност за вземането на всички необходими мерки, за да се гарантира, че извършителите на нарушения на правата на човека и на военни престъпления в Украйна ще бъдат подведени под отговорност;
  5. припомня, че украинските органи продължават да нямат достъп до териториите, незаконно окупирани от Русия, в които според твърдения руските сили са извършили още военни престъпления срещу цивилното население;
  6. призовава държавите членки да предложат пряка подкрепа за усилията на МНС да разследва военните престъпления както с финансови средства, така и чрез командироване на (информационни) експерти криминалисти и военни анализатори;
  7. призовава Комисията да проучи възможността за създаване на ad hoc трибунал, подкрепен от ЕС и от единомислещи партньори, за наказателно преследване на престъплението агресия;
  8. подчертава, че правата на жертвите на престъпления съгласно международното право трябва да бъдат на преден план в разследванията и наказателните преследвания и че жертвите трябва да могат да разберат напълно своето право на истина, справедливост и обезщетение;
  9. решително осъжда умишленото нападение, убиване, отвличане, задържане и

измъчване на журналисти и медийни сътрудници, които предават репортажи от фронтовата линия в Украйна; припомня, че тези действия срещу журналисти и медийни сътрудници, които носят ясно обозначение, могат да бъдат квалифицирани като военно престъпление; призовава Комисията да продължи да оказва помощ на журналисти и медийни сътрудници в Украйна, като им предоставя защитно оборудване и медицински консумативи, от които се нуждаят на място;

10. приветства създаването на съвместния екип за разследване (СЕР) от Литва, Полша и Украйна, координиран от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст), в който за пръв път участник ще бъде Прокуратурата към МНС, като целта е да се улеснят разследванията и наказателните преследвания в участващите държави, както и тези, които могат да бъдат внесени в МНС;
11. насърчава държавите членки да се присъединят към СЕР, който насочва разследванията по военните престъпления, извършени в Украйна, в тясно партньорско сътрудничество, което ще позволи ефективна и бърза координация и обмен на информация в реално време между страните в СЕР;
12. във връзка с това признава нарастващата роля на Евроюст в координирането на съвместните разследвания по основни международни престъпления и оказването на подкрепа на партньорите в СЕР в оперативно, аналитично, правно и финансово отношение; приема произтичащите от това отражения върху бюджета;
13. приветства предложението на Комисията за разширяване на мандата на Евроюст, който да включва събирането, запазването и обмена на доказателства за военни престъпления, включително сателитни изображения, снимки, видеоматериали, аудиозаписи, ДНК профили и пръстови отпечатьци; подчертава значението на сътрудничеството между Евроюст и Европол съобразно съответните им мандати при обработването, анализа и обмена на доказателства със съответните национални и международни органи; настоятелно призовава държавите членки да подкрепят агенцията при оказването на помощ, за да се гарантира търсенето на отговорност за престъпленията, извършени в Украйна; приветства работата на СЕР по предполагаемите основни международни престъпления и призовава държавите членки да продължат да работят и да си сътрудничат посредством своите главни прокурори, Прокуратурата към МНС и украинските органи, като осигуряват положително допълване в своя подход; призовава Комисията и Евроюст, като се имат предвид отраженията върху бюджета от този нов мандат, оценени на още 15,705 милиона евро и 16 допълнителни длъжности, да подготвят всички действия, за да гарантират, че длъжностите се заемат възможно най-скоро след влизането в сила на предложението; подчертава, че освен това е важно длъжностите да се разпределят със съответна подходяща степен на класификация, за да се изпълняват предвидените съгласно измененния мандат задачи;
14. призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да оказват дипломатическа и политическа подкрепа на МНС, както и да предоставят съответните финансови ресурси, които му позволяват да изпълнява задачите в рамките на неговия мандат; подчертава водещата роля на ЕС в борбата срещу

безнаказаността, включително неговата подкрепа за МНС като единствената международна институция, която може да води наказателно преследване по някои от най-ужасяващите престъпления в света и да защитава жертвите, които не разполагат с друго средство за защита;

15. изразява съжаление относно малкия напредък в рамките на МНС по ефективното наказателно преследване на сексуалните и другите основани на пола престъпления; счита, че делата на жертвите на незаконното нахлуване в Украйна биха могли да създадат прецедент в това отношение; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят интегрирането на принципа на равенство между половете във всички текущи и бъдещи разследвания;
16. насърчава институциите и агенциите на ЕС, които участват в събирането на доказателства и в разследването на военните престъпления в Украйна, да работят в тясно сътрудничество с главния прокурор на Украйна, както и с украинските държавни организации и организации на гражданското общество, посветени на борбата срещу безнаказаността за военните престъпления, извършени в Украйна;
17. приветства усилията на отделни държави членки да изпратят специални екипи за разследване на престъпленията в Украйна;
18. подчертава, че Парламентът ще остане изцяло ангажиран в борбата за международно правосъдие за жертвите на извършените престъпления; призовава Евроюст да информира своевременно и подробно Парламента за изпълнението на посочения по-горе нов мандат относно военните престъпления, извършени от Русия в Украйна, и призовава за създаването на временна смесена подкомисия на комисията по външни работи и на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, която да служи като звено за контакт за обмен на тази информация; застъпва се за това Парламентът да участва активно в преразгледания мандат на Евроюст относно военните престъпления, извършени в Украйна, чрез провеждане на публични изслушвания и чрез събиране, документиране и публикуване на доказателства в т.нар. „бяла книга“;
19. призовава Комисията да работи в тясно сътрудничество с МНС и Евроюст съгласно преразгледания мандат на агенцията по документацията за военновременните изнасилвания, злоупотреба или други форми на сексуално насилие в Украйна, включително чрез събиране на статистически или свързани с модели доказателства от съответните експерти и медицински или фармацевтични картотеки и чрез търсене и документиране на съобщения за военни изнасилвания в Украйна, които се появяват онлайн в печата и в социалните медии и които могат да отведат следователите до жертвите на изнасилване; призовава тази работа да бъде допълнена от подобни усилия в бежанските лагери и при възможност на място в Украйна;
20. отбелязва, че много НПО на украинска територия полагат усилия за документиране на военните престъпления, включително масовите изнасилвания през военно време, и че техните усилия трябва да бъдат подпомогнати и подкрепени;
21. призовава държавите – членки на ЕС да засилят процесуалната защита за

свидетели, и особено за жертвите на сексуално насилие, за да се избегне повторното травмиране и наред с другото, да улеснят събирането на свидетелски показания;

22. приветства приемането от Върховната рада на Законопроект № 7304, който предвижда допускането на МНС да работи на територията на Украйна, и призовава украинските органи да подкрепят усилията за търсене на отговорност, като спешно ратифицират Римския статут на МНС и формално държавата стане член на съда;
23. изисква руските въоръжени сили да спазват основните принципи на международното право за водене на война и незабавно да преустановят убийствата и безразборните нападения в Украйна на окупираните от тях територии;
24. призовава руските органи да преустановят незабавно принудителното разселване на украински граждани; изисква на украинските граждани, принудително разселени на територията на Руската федерация, да бъде разрешено да се завърнат безопасно в Украйна; настоява междувременно да им бъде разрешено да се свържат с близките си в Украйна или на друго място и да им бъдат предоставени необходимите материали и услуги, включително образование за децата и медицински грижи на нуждаещите се; призовава руските органи да разрешат на Международния комитет на Червения кръст (МКЧК) да улесни комуникацията между украинските граждани, принудително разселени в Русия, и техните близки в Украйна или на друго място;
25. призовава Русия незабавно да прекрати нападенията срещу цивилни граждани и да се въздържа от използването на забранени оръжия в Украйна;
26. призовава Русия да се въздържа от нанасянето на целенасочени щети на гражданската инфраструктура в Украйна, включително медицинска инфраструктура, електроенергийни мрежи, транспортна и комуникационна инфраструктура, образователни заведения и инфраструктура, в която са намерили убежище цивилни граждани;
27. призовава всички страни в конфликта да спазват разпоредбите на обичайното хуманитарно право на МКЧК, които забраняват изрично изнасилването по време на международни и немеждународни въоръжени конфликти;
28. отново призовава Комисията да представи план за действие на ЕС срещу безнаказаността и призовава за специална глава относно Украйна; подчертава, че целта на този план за действие следва да бъде по-добра координация и съгласуване на ресурсите и усилията на държавите членки за наказателно преследване на военните престъпници в ЕС, когато това е възможно;
29. призовава Европейския съвет да организира извънредно заседание, за да обсъди възможните пътища в рамките на многостранните институции за изправяне на извършителите на военни престъпления в Украйна пред съд, включително политически и военни ръководители;

30. призовава държавите членки, които все още не са ратифицирали измененията от Кампала относно престъплението агресия и измененията на Римския статут относно военните престъпления, да го направят; отново призовава държавите членки да ги включат в своето национално законодателство;
31. призовава Комисията и Европейския съвет да разследват възможността за конфискуване на замразените активи на Русия, за да се финансира възстановяването на Украйна след войната;
32. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Организацията на обединените нации, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на президента, правителството и парламента на Украйна и на президента, правителството и парламента на Руската федерация.